अथ पतिव्रतामाहात्म्यपर्व्व ॥ १४ ॥

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ नात्मानमनुशोचामि नेमान् भ्रातॄन् महामुने । हरणञ्चापि राज्यस्य यथेमां द्रुपदात्मजां ।
द्यूते दुरात्मभिः क्लिष्टाः कृष्णया तारिता वयं । जयद्रथेन च पुनर्व्वनाच्चापि हृता बलात् ।
अस्ति सीमन्तिनी काचिद्दृष्टपूर्व्वापि वा श्रुता । पतिव्रता महाभागा यथेयं द्रुपदात्मजा ।
॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ शृणु राजन् कुलस्त्रीणां महाभाग्यं युधिष्ठिर । सर्व्वमेतद्यथा प्राप्तं सावित्र्या राजकन्यया ।
आसीन्मद्रेषु धर्म्मात्मा राजा परमधार्म्मिकः । ब्रह्मण्यश्च महात्मा च सत्यसन्धो जितेन्द्रियः । १९९२०
यज्वा दानपतिर्दक्षः पौरजानपदप्रियः । पार्थिवोऽश्वपतिर्नाम सर्व्वभूतहिते रतः ।
क्षमावाननपत्यश्च सत्यवाग्विजितेन्द्रियः । अतिक्रान्तेन वयसा सन्तापमुपजग्मिवान् ।
अपत्योत्पादनार्थञ्च तीव्रं नियममास्थितः । काले नियमिताहारो ब्रह्मचारी जितेन्द्रियः ।
हुत्वा शतसहस्रं स सावित्र्या राजसत्तम । षष्ठे षष्ठे तदा काले बभूव मितभोजनः ।
एतेन नियमेनाथीद्वर्षाण्यष्टादशैव तु । पूर्णे त्वष्टादशे वर्षे सावित्री तुष्टिमभ्यगात् । १९९२५
रूपिणी तु तदा राजन् दर्शयामास तं नृपं । अग्निहोत्रात् समुत्थाय हर्षेण महताऽन्विता ।
उवाच चैनं वरदा वचनं पार्थिवं तदा । सावित्र्युवाच ॥ ब्रह्मचर्य्येण शुद्धेन दमेन नियमेन च ।
सर्व्वात्मना च भक्त्या च तुष्टाऽस्मि तव पार्थिव । वरं वृणीष्वाश्वपते मद्रराज यदीप्सितं ।
न प्रमादश्च धर्म्मेषु कर्त्तव्यस्ते कथञ्चन ॥ अश्वपतिरुवाच ॥ अपत्यार्थः समारम्भः कृतो धर्म्मेप्सया मया ।
पुत्त्रा मे बहवो देवि भवेयुः कुलभाजनाः । तुष्टाऽसि यदि मे देवि वरमेतं वृणोम्यहं । १९९३०
सन्तानं परमो धर्म्म इत्याहुर्धर्म्मां द्विजातयः ॥ सावित्र्युवाच ॥ पूर्व्वमेव मया राजन्नभिप्रायमिमं तव ।
ज्ञात्वा पुत्त्रार्थमुक्तो वै भगवांस्ते पितामहः । प्रसादाच्चैव तस्मात्ते स्वयम्भुविहिताद्भुवि ।
कन्या तेजस्विनी सौम्य क्षिप्रमेव भविष्यति । उत्तरञ्च न ते किञ्चिद्वाहर्त्तव्यं कथञ्चन ।
पितामहनिसर्गेण तुष्टा ह्येतद्ब्रवीमि ते ॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ स तथेति प्रतिज्ञाय सावित्र्या वचनं नृपः ।
प्रसादयामास पुनः क्षिप्रमेतद्भविष्यति । अन्तर्हितायां सावित्र्यां जगाम स्वपुरं नृपः । १९९३५
स्वराज्ये चावसद्वीरः प्रजा धर्म्मेण पालयन् । कस्मिंश्चित्तु गते काले स राजा नियतव्रतः ।
ज्येष्ठायां धर्म्मचारिण्यां महिष्यां गर्भमादधे । राजपुत्र्यास्तु गर्भः स मानव्या भरतर्षभ ।
व्यवर्द्धत तदा शुक्ले तारापतिरिवाम्बरे । प्राप्ते काले तु सुषुवे कन्यां राजीवलोचनां ।
क्रियाश्च तस्या मुदितश्चक्रे स नृपसत्तमः । सावित्र्या प्रीतया दत्ता सावित्र्या कृतया ह्यपि ।
सावित्रीत्येव नामास्याश्चक्रुर्व्विप्रास्तथा पिता । सा विग्रहवतीव श्रीर्व्यवर्द्धत नृपात्मजा । १९९४०
कालेन चापि सा कन्या यौवनस्था बभूवह । तां सुमध्यां पृथुश्रोणीं प्रतिमां काञ्चनीमिव ।
प्राप्तेयं देवकन्येति दृष्ट्वा संमेनिरे जनाः । तान्तु पद्मपलाशाक्षीं ज्वलन्तीमिव तेजसा ।
न कश्चिद्वरयामास तेजसा प्रतिवारितः । अथोपोष्य शिरःस्नाता देवतामभिगम्य सा ।
हुत्वाऽग्निं विधिवद्विप्रान् वाचयामास पर्व्वणि । ततः सुमनसः शेषाः प्रतिगृह्य महात्मनः ।